

Бібліографічні посилання

1. Слободян О.А. Цивільно-правове регулювання управління пайовим інвестиційним фондом : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Слободян Олександр Анатолійович. – К., 2013. – 213 с.
2. Слипченко С.А. Право доверительной собственности : монографія / С.А. Слипченко. – Х. : Консум, 2000. – 176 с.
3. Слюсаревський М.М. Теоретичні проблеми договірної управління чужим майном в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 “Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право” / М.М. Слюсаревський. – Х., 1999. – 21 с.
4. Федулова Д.В. Гражданско-правовая сущность доверительного управления / Д.В. Федулова // Право. – 2010. – № 1. – С. 113–115.
5. Некіт К.Г. Права та обов'язки довірчого управителя: порівняльно-правовий аналіз законодавства України, Республіки Молдова та Російської Федерації / К.Г. Некіт // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. праць. – Одеса : Юрид. літ., 2012. – Вип. 57. – С. 512–518.

Зима Ю.О.,

студент групи С-ЮЗ-615 (цпс)
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПІРАТСТВА
В АВТОРСЬКОМУ ПРАВІ І СУМІЖНИХ ПРАВАХ**

Піратство у сфері авторського права і суміжних прав сягнуло глобальних масштабів. Піратська продукція розповсюджується попри усі спроби держави протидіяти даному явищу. Піратство (особливо в мережі Інтернет) завдає шкоди багатьом верствам населення, являє собою загрозу для культури та економіки країн, однак, з іншої точки зору, сучасний світ не можна уявити без вільного та швидкого способу доступу до інформації. Необхідність всебічного та систематичного аналізу піратства в авторському праві і суміжних правах зумовлена складністю та суперечливістю даного явища.

Авторські і суміжні права регулюються окремими главами Цивільного кодексу України: гл. 36 «Право інтелектуальної власності на літературний, художній та інший твір») і гл. 37 «Право інтелектуальної власності на виконання, фонограму, відеограму та програму (передачу організацій мовлення)». Правові норми, які містяться у цих главах ЦКУ, мають характер основ цивільного законодавства щодо охорони і захисту авторських суспільних відносин [1]. Цивільний кодекс України – основний нормативно-правовий акт, який регулює відносини інтелектуальної власності, однак у ньому відсутні норми, які стосуються піратства в авторському праві і суміжних правах. По суті, в ньому містяться лише загальні норми, а спеціальні засади регулюван-

ня окремих видів правовідносин закріплено у спеціальних законах.

Спеціальний Закон «Про авторське право і суміжні права» у ст. 50 визначає піратство як опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організацій мовлення. У свою чергу, ст. 1 цього Закону визначає, що контрафактний примірник твору, фонограми чи відеограми – це примірник твору, фонограми чи відеограми, відтворений, опублікований і (або) розповсюджуваний з порушенням авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі примірники захищених в Україні творів, фонограм і відеограм, що ввозяться на митну територію України без згоди автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав, зокрема, з країн, в яких ці твори, фонограми і відеограми ніколи не охоронялися або перестали охоронятися [2].

Згідно з визначенням, яке міститься в Законі, піратство включає в себе перелік таких дій: опублікування, відтворення, ввезення, вивезення, а також розповсюдження. Окреслені дії підпадають під визначення піратства лише в тому разі, коли вони здійснюються з контрафактними примірниками творів, фонограм або відеограм, тобто творами, які були отримані з порушенням авторського права та (або) суміжних прав.

Отже, законодавче визначення піратства зводиться до переліку неправомірних дій. Такий підхід не розкриває особливості піратства, що є важливим для відмежування його від інших порушень авторських і суміжних прав. При цьому недоліком, який породжує безліч питань та суперечок, як у теорії, так і в практиці, є використання терміна «контрафактні твори», а також зазначення того, що дані твори стосуються лише авторського права і суміжних прав.

При визначенні піратства у науковій доктрині, поряд з визначенням незаконних дій, які вчиняються при піратстві, також наголошується на його комерційних масштабах. Так, О.І. Харитонова визначає піратство як протиправну поведінку, що полягає в умисному протиправному опублікуванні, відтворенні, ввезенні на митну територію України, вивезенні з митної території України та поширенні контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організацій сповіщення, здійснюваних у комерційних масштабах [3]. Ю.Ю. Симонян визначає піратство як порушення авторських і суміжних прав, яке передбачає дії, пов'язані з можливістю відтворення, розповсюдження, копіювання або будь-яке інше використання творів або їх записів без дозволу автора, виконавця, виробника фонограми (відеограми), організації мовлення або іншої особи, якій такі права належать, з метою наживи (отримання прибутку) [4].

Поняття піратства та його ознаки містяться в окремих нормативно-правових актах, але тут існують деякі розбіжності, що створює проблему в плані розуміння даного явища, а також у процесі боротьби з ним. На основі

аналізу національних та міжнародних нормативно-правових актів, можна виділити такі ознаки піратства:

- 1) завдає значної шкоди інтересам авторів та (або) правоволодільців;
- 2) здійснюється шляхом використання (опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України та поширення) об'єктів авторського права і суміжних прав;
- 3) мета – отримання прибутку або іншої вигоди (у тому числі морального характеру);
- 4) здійснюється в комерційних масштабах.

Можна зробити висновок, що законодавство України потребує певних змін та доповнень, які б призвели до узгодження з нормами ЄС. Найбільш проблемними питаннями залишаються: практичне втілення законодавчих норм, вирішення проблем із використанням неліцензійної продукції більшістю населення України, в тому числі державними органами, підготовка кадрів у сфері охорони прав інтелектуальної власності, вироблення єдиних правил оцінювання розміру винагороди авторам та (або) правоволодільцям, прийняття нового закону щодо колективного управління авторськими правами тощо.

Бібліографічні посилання

1. Цивільне право України: в 2-х т. : підручник / за ред. д-ра юрид. наук, проф. Є.О. Харитонова, канд. юрид. наук Н.Ю. Голубевої. – Х. : Одиссей, 2008. – Т. 1.
2. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. // Нормативні акти України: Електронна база даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/page2>
3. Харитонова Е.И. Гражданские правоотношения интеллектуальной собственности, возникающие в результате творчества (концептуальные основы) : монография / Е.И. Харитонова. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – Одесса : Феникс, 2012. – 365 с.
4. Симонян Ю.Ю. Щодо визначення термінів «піратство» і «контрафакція» / Ю.Ю. Симонян // Митна справа. – 2012. – № 5 (88).

Зима Л.Л.,
студент групи С-ЮЗ-615 (цпс)
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА СУТНІСТЬ ГРОШЕЙ

Поняття цивільно-правової сутності грошей починається з історії їх появи та подальшого розвитку як соціально-економічного явища.

Грошима (грошовими коштами) визнаються нормативно визначені та виражені в емітованих в обіг паперових і металевих знаках або у безготівковій формі умовні вартісні одиниці (гривні, копійки або відповідні одиниці